

2009
№2 (52)

ISSN 1562-0905

Регіональна ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у листопаді 1996 року

Виходить щоквартально

Зміст

<i>Гаврилюк О.В.</i> Стратегії мінімізації негативних наслідків кризи	7
Проблеми територіального розвитку	
<i>Бойко Є.І.</i> Методологічні положення прогнозування розвитку промислового виробництва регіону	14
<i>Харічков С.К., Воробйова О.А., Дишловий І.М.</i> Стратегічні орієнтири розвитку рекреаційно-туристичної сфери в Українському Причорномор'ї	23
<i>Карпінський Б.А., Залуцька Н.С.</i> Фінансово-економічний стан та проблемність розвитку Львівсько-Волинського вугільного басейну	31
<i>Ищук С.О., Ткач С.М.</i> Комплексна оцінка ефективності функціонування промислових територіальних систем регіону	40
Інвестиційна та інноваційна діяльність	
<i>Гладка У.Б.</i> Інвестиційна діяльність та її державне регулювання	49
<i>Другов О.О.</i> Теоретичні засади та сучасний стан інвестиційного забезпечення сфери науки в Україні	56
<i>Колянко О.В.</i> Організаційні аспекти формування сприятливого інвестиційного клімату регіону	66
Економіка підприємств	
<i>Петрович Й.М., Прокопишин Л.М.</i> Управлінський потенціал та його вплив на ефективність діяльності машинобудівних підприємств	71
<i>Альошина Л.Є.</i> Теоретичні аспекти формування ринкової вартості акцій українських підприємств	81
<i>Побігун С.А., Прокопенко О.Ю.</i> Засади стратегічного планування розвитку підприємств нафтопереробної галузі	88
Фінанси і банківська справа	
<i>Козоріз М.А., Лис І.М.</i> Основні напрями підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ	95
<i>Неклюдова Т.М.</i> Сутність та принципи організації бюджетування у банку	103
<i>Рихліцький В.В.</i> Проблеми залучення коштів українськими банками на міжнародних ринках в умовах фінансової кризи	113
<i>Гнатів О.А.</i> Таргетування інфляції як оптимальний режим монетарної політики в Україні	119
<i>Вон-Романов-Кріспін О.О.</i> Вдосконалення процесів планування інвестиційної діяльності банку	126

<i>Герчаківський С.Д., Кабай О.Р.</i> Теоретичний логос фіскальної децентралізації ...	133
Соціальна політика	
<i>Васьківська К.В., Сембай І.В.</i> Соціально-економічні аспекти розвитку сільських територій.....	142
<i>Машика Ю.В.</i> Територіальна організація регулювання трудовіграційних процесів в умовах лібералізації трудових відносин	149
Зарубіжний досвід	
<i>Безпалько І.Р.</i> Досвід оподаткування доходів фізичних осіб у зарубіжних країнах	159
<i>Грудзевич Я.В., Яцковець А.В.</i> Міжнародний досвід формування органу фінансової розвідки	166
Наукові повідомлення	
<i>Олійник Я.І.</i> Дослідження ціни як регулятора попиту на електроенергію	173
<i>Пашко П.В.</i> Передумови та принципи побудови системи управління забезпеченням митної безпеки України	182
<i>Сапачова М.С.</i> Алгоритм розрахунку оптимальних поставок сировини у спиртовій промисловості.....	192
<i>Соловій І.П., Душна М.П.</i> Аналіз індикаторів суспільного прогресу в контексті державної політики, спрямованої на реалізацію пріоритетів сталого розвитку України	199
<i>Футало Т.В.</i> Регіональний аспект територіальної оцінки інтенсивності конкурентного середовища у роздрібній торгівлі	206
<i>Фадєєва І.Г.</i> Аналіз сучасної методології моделювання і регламентації бізнес-процесів на базі методів нечіткої логіки	214
Інформація	
<i>Семів Л.К., Шульц С.Л.</i> Інтелектуально-інноваційний розвиток регіону	223
<i>Мікула Н.А., Пастернак О.І.</i> Транскордонні кластери	228
<i>Іщук С.О.</i> Моніторинг розвитку промислових і аграрно-промислових територіальних систем	230
<i>Шевчук Л.Т., Щеглюк С.Д.</i> Трансформація територіально-галузевої структури господарського комплексу Карпатського регіону.....	232
<i>Мікула Н.А., Пастернак О.І.</i> Конкурентоспроможність прикордонних територій.....	235
<i>Возняк Г.В.</i> Активи регіону: проблеми обліку та капіталізації	237
<i>Демченко В.В.</i> Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку Дрогобицького району	240
<i>Біль М.М., Шпаківська М.М.</i> Проблеми захисту прав мігрантів в умовах сучасної кризи: макроекономічні та регіональні аспекти	242
Рецензії	
<i>Панчишин С.М.</i> Нетривіальне дослідження ефективності капіталізації і лібералізації економічних систем.....	245
<i>Чухрай Н.І.</i> Управління взаємозв'язками підприємства зі споживачами продукції.....	248
Ювілеї	
Професорові О.Є. Кузьміну - 60.....	250
Оголошення	252
Автори номера	253

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Основан в ноябре 1996 года
 Выходит ежеквартально

Содержание

<i>Гаерилюк О.В.</i> Стратегии минимизации негативных последствий кризиса	7
Проблемы территориального развития	
<i>Бойко Е.И.</i> Методологические положения прогнозирования развития промышленного производства региона	14
<i>Харичков С.К., Воробьёва А.А., Дышловой И.Н.</i> Стратегические ориентиры развития рекреационно-туристической сферы в Украинском Причерноморье	23
<i>Карпинский Б.А., Залуцкая Н.С.</i> Финансово-экономическое состояние и проблемность развития Львовско-Волынского угольного бассейна	31
<i>Ищук С.А., Ткач С.Н.</i> Комплексная оценка эффективности функционирования промышленных территориальных систем региона	40
Инвестиционная и инновационная деятельность	
<i>Гладкая У.Б.</i> Инвестиционная деятельность и ее государственное регулирование	49
<i>Другов А.А.</i> Теоретические основы и современное состояние инвестиционного обеспечения сферы науки в Украине	56
<i>Колянко О.В.</i> Организационные аспекты формирования благоприятного инвестиционного климата региона	66
Экономика предприятий	
<i>Петрович И.М., Прокопишин Л.Н.</i> Управленческий потенциал и его влияние на эффективность деятельности машиностроительных предприятий	71
<i>Алешина Л.Е.</i> Теоретические аспекты формирования рыночной стоимости акций украинских предприятий	81
<i>Побигун С.А., Прокопенко О.Ю.</i> Основы стратегического планирования развития предприятий нефтеперерабатывающей отрасли	88
Финансы и банковское дело	
<i>Козориз М.А., Лыс И.М.</i> Основные направления повышения уровня капитализации и ликвидности банковских учреждений	95
<i>Неклюдова Т.Н.</i> Сущность и принципы организации бюджетирования в банке	103
<i>Рихлицкий В.В.</i> Проблемы привлечения средств украинскими банками на международных рынках в условиях финансового кризиса	113
<i>Гнатив Е.А.</i> Таргетирование инфляции как оптимальный режим монетарной политики в Украине	119
<i>Вон Романов Кристиан О.О.</i> Совершенствование процессов планирования инвестиционной деятельности банка	126
<i>Герчакивский С.Д., Кабаш О.Р.</i> Теоретический логос фискальной децентрализации	133

Социальная политика

- Васькивская Е.В., Сембай И.В.* Социально-экономические аспекты развития сельских территорий 142
- Машика Ю.В.* Территориальная организация регуляции трудовой миграционных процессов в условиях либерализации трудовых отношений..... 149

Зарубежный опыт

- Безпалько И.Р.* Опыт налогообложения доходов физических лиц в зарубежных странах 159
- Грудзевич Я.В., Яцковец А.В.* Международный опыт формирования органа финансовой разведки 166

Научные сообщения

- Олійник Я.І.* Исследование цены как регулятора спроса на электроэнергию 173
- Пашко П.В.* Предпосылки и принципы построения системы управления обеспечением таможенной безопасности Украины..... 182
- Сапачева М.С.* Алгоритм расчета оптимальных поставок сырья в спиртовой промышленности..... 192
- Соловий І.П., Душняк М.П.* Анализ индикаторов общественного прогресса в контексте государственной политики, направленной на реализацию приоритетов устойчивого развития Украины..... 199
- Футало Т.В.* Региональный аспект территориальной оценки интенсивности конкурентной среды в розничной торговле..... 206
- Фадеева И.Г.* Анализ современной методологии моделирования и регламентации бизнес-процессов на базе методов нечеткой логики 214

Информация

- Семив Л.К., Шульц С.Л.* Интеллектуально-инновационное развитие региона 223
- Микула Н.А., Пастернак Е.И.* Трансграничные кластеры 228
- Ищук С.А.* Мониторинг развития промышленных и аграрно-промышленных территориальных систем 230
- Шевчук Л.Т., Щеглюк С.Д.* Трансформация территориально-отраслевой структуры хозяйственного комплекса Карпатского региона 232
- Микула Н.А., Пастернак Е.И.* Конкурентоспособность пограничных территорий ... 235
- Возняк Г.В.* Активы региона: проблемы учета и капитализации 237
- Демченко В.В.* Актуальные проблемы социально-экономического развития Дрогобычского района 240
- Биль М.М., Шпакивская М.М.* Проблемы защиты прав мигрантов в условиях современного кризиса: макроэкономические и региональные аспекты 242

Рецензии

- Панчишин С.М.* Нетривиальное исследование эффективности капитализации и либерализации экономических систем 245
- Чухрай Н.И.* Управление взаимосвязями предприятия с потребителями продукции 248

Юбилей

- Профессору О.Е. Кузьмину - 60..... 250
- Объявления..... 252
- Авторы номера..... 253

2009
№2 (52)

Regional
ECONOMY

ISSN 1562-0905

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in November 1996
Publishing quarterly

Contents

<i>Gavrylyuk O.V.</i> Strategies of Minimization of Negative Consequences of Crisis	7
Problems of Territorial Development	
<i>Boyko Ye.I.</i> Methodological Principles of Prognostication of the Region's Industrial Production Development	14
<i>Kharichkov S.K., Vorobyova O.A., Dyshlovy I.M.</i> Strategic Landmarks of the Recreation-Tourist Sphere Development in Ukrainian Black Sea Region	23
<i>Karpinsky B.A., Zalutska N.S.</i> Financial-Economic State and Problematics of Development of Lviv-Volyn Coal Basin.....	31
<i>Ischuk S.O., Tkach S.M.</i> Complex Estimation of Efficiency of the Functioning of the Industrial Territorial Systems of the Region	40
Investment and Innovation Activity	
<i>Gladka U.B.</i> Investment Activity and its Government Control	49
<i>Drugov O.O.</i> Theoretical Fundamentals and Modern State of Scientific Sphere Investment Support of Ukraine.....	56
<i>Kolyanko O.V.</i> Organizational Aspects of the Forming of Favourable Investment Climate of the Region	66
Economy of Enterprises	
<i>Petrovych Yo.M., Prokopyshyn L.M.</i> Administrative Potential and its Influence on Efficiency of Activity of Machine-Building Enterprises	71
<i>Alyoshyna L.Ye.</i> Theoretical Aspects of the Forming of Market Value of Shares of the Ukrainian Enterprises.....	81
<i>Pobigun S.A., Prokopenko O.Yu.</i> Bases of Strategic Planning of Development of the Enterprises of Oil-Refining Branch	88
Finance and Banking	
<i>Kozoriz M.A., Lys I.M.</i> Basic Trends of Increase of the Level of Capitalization and Liquidity of Bank Institutions.....	95
<i>Neklyudova T.M.</i> Essence and Principles of Budgeting Organization in Bank	103
<i>Rykhlytsky V.V.</i> Problems of Attraction of Funds by Ukrainian Banks on International Markets in the Conditions of Financial Crisis	113
<i>Gnativ O.A.</i> Inflation Targeting as an Optimum Mode of Monetary Policy in Ukraine.....	119
<i>Von Romanov Krispin O.O.</i> Improvement of Processes of the Planning of Investment Activity of Bank	126
<i>Gerchakivsky S.D., Kabash O.R.</i> Theoretical Logos of Fiscal Decentralization	133

Social Policy

<i>Vaskivska K.V., Sembay I.V.</i> Socio-Economic Aspects of Development of Rural Territories	142
<i>Mashyka Yu.V.</i> Territorial Principles of Regulation of the Labour Migration Processes in the Conditions of Liberalization of Labour Relations.....	149

Foreign Experience

<i>Bezpalko I.R.</i> Experience of Taxation of Profits of Physical Persons in Foreign Countries	159
<i>Grudzevych Ya.V., Yatskovets A.V.</i> International Experience of the Forming of the Organ of Financial Intelligence	166

Scientific Reports

<i>Oliyynyk Ya.I.</i> Research of Price as Regulator of Electricity Demand	173
<i>Pashko P.V.</i> Preconditions and Principles of Construction of Control System by the Providing of Custom Safety of Ukraine.....	182
<i>Sapachova M.S.</i> Algorithm of Calculation of Optimum Deliveries of Raw Material in Spirit Industry.....	192
<i>Soloviy I.P., Dushna M.P.</i> Social Progress Indicators Analysis in the Context of Public Policy Oriented on the Priorities of Sustainable Development of Ukraine.....	199
<i>Futalo T.V.</i> Regional Aspect of the Territorial Estimation of Intensity of Competitive Environment in Retail Trade	206
<i>Fadyeyeva I.G.</i> Analysis of Modern Methodology of Design and Regulation of Bussiness-Processes on the Basis of Methods of Fuzzy Logic	214

Information

<i>Semiv L.K., Shults S.L.</i> Intellectual-Innovative Development of the Region	223
<i>Mikula N.A., Pasternak O.I.</i> Transborder Clusters.....	228
<i>Ishchuk S.O.</i> Monitoring of Development of Industrial and Agrarian-Industrial Territorial Systems.....	230
<i>Shevchuk L.T., Shcheglyuk S.D.</i> Transformation of the Territorial-Branch Structure of Economic Complex of Carpathians region	232
<i>Mikula N.A., Pasternak O.I.</i> Competitiveness of Boundary Territories.....	235
<i>Voznyak G.V.</i> Assets of the Region: Problems of Account and Capitalization.....	237
<i>Demchenko V.V.</i> Actual Problems of Socio-Economic Development of the Drogobych District	240
<i>Bil M.M., Shpakivska M.M.</i> Problems of Protection of Migrants in the Conditions of Modern Crisis: Macroeconomic and Regional Aspects	242

Reviews

<i>Panchyshyn S.M.</i> Non-Trivial Research of Efficiency of Capitalization and Liberalization of the Economic Systems	245
<i>Chukhray N.I.</i> Management of Intercommunications of Enterprise with the Users of Products	248

Jubilees

60th Anniversary of Professor O.Ye. Kuzmin	250
Announcements.....	252
Authors of Number.....	253

Анотації

Гаврилюк О.В. Стратегії мінімізації негативних наслідків кризи.

Розглянуто нові стратегії забезпечення ефективності економіки в умовах кризи та пом'якшення її наслідків.

Ключові слова: криза, ефективність виробництва, валютний курс, протекціонізм.

Гаврилюк О.В. Стратегии минимизации негативных последствий кризиса.

Рассмотрены новые стратегии обеспечения эффективности экономики в условиях кризиса и смягчения ее последствий.

Ключевые слова: кризис, эффективность производства, валютный курс, протекционизм.

Gavrylyuk O.V. Strategies of Minimization of Negative Consequences of Crisis.

New strategies of providing of efficiency of economy are considered in the conditions of crisis and softening of its consequences.

Key words: crisis, efficiency of the production, rate of exchange, protectionism.

Бойко Є.І. Методологічні положення прогнозування розвитку промислового виробництва регіону.

Висвітлено методологічні положення формування прогнозів розвитку промислового виробництва регіону. Акцентовується увага на забезпеченні оптимальних перспективних управлінських рішень, моделюванні основних задач прогнозування, визначенні основних показників розвитку промислових підприємств: прибутку, собівартості, рентабельності основного капіталу, обсягів продукції і послуг. Розглянуто сценарії для побудови прогнозів.

Ключові слова: прогнозування, розвиток, промислове виробництво, розширене відтворення.

Бойко Е.И. Методологические положения прогнозирования развития промышленного производства региона.

Освещены методологические положения формирования прогнозов развития промышленного производства региона. Акцентируется внимание на обеспечении оптимальных перспективных управленческих решений, моделировании основных задач прогнозирования, определении основных показателей развития промышленных предприятий: прибыли, себестоимости, рентабельности основного капитала, объемов продукции и услуг. Рассмотрены сценарии для построения прогнозов.

Ключевые слова: прогнозирование, развитие, промышленное производство, расширенное воспроизводство.

Boyko Ye.I. Methodological Principles of Prognostication of the Region's Industrial Production Development.

Methodological principles for formation of prognoses of the region's industrial production development have been enlightened. Attention is emphasized on the securing of optimal perspective management decisions, determination of main indices of industrial enterprises' development: profit, costs, profitability of capital assets, volumes of products and services. Scenarios for construction of prognoses have been reviewed.

Key words: prognostication, development, industrial production, extended reproduction.

Харічков С.К., Воробйова О.А., Дишловий І.М. Стратегічні орієнтири розвитку рекреаційно-туристичної сфери в Українському Причорномор'ї.

Розглянуто наявний природно-ресурсний потенціал та можливості матеріально-технічної бази сфери рекреації та туризму в Українському Причорномор'ї. Проаналізовано стратегії розвитку рекреаційно-туристичної сфери за областями регіону. Виокремлено стратегічну мету розвитку рекреаційно-туристичної сфери в Українському Причорномор'ї та основні завдання для її досягнення.

Ключові слова: рекреація, туризм, природно-ресурсний потенціал, матеріально-технічна база, стратегія, Українське Причорномор'я.

Харичков С.К., Воробьёва А.А., Дышловой И.Н. Стратегические ориентиры развития рекреационно-туристической сферы в Украинском Причерноморье.

Рассмотрены имеющийся природно-ресурсный потенциал и возможности материально-технической базы сферы рекреации и туризма в Украинском Причерноморье. Проанализированы стратегии развития рекреационно-туристической сферы по областям региона. Выделены стратегическая цель развития рекреационно-туристической сферы в Украинском Причерноморье и основные задачи по ее достижению.

Ключевые слова: рекреация, туризм, природно-ресурсный потенциал, материально-техническая база, стратегия, Украинское Причерноморье.

Kharichkov S.K., Vorobyova O.A., Dyshlovy I.M. Strategic Landmarks of the Recreation-Tourist Sphere Development in Ukrainian Black Sea Region.

Available natural-resources potential and material-technical base possibility of the recreation-tourism sphere in Ukrainian Black Sea Region have been considered. The strategies of the recreation-tourist sphere development on the region area have been analyzed. The strategic purpose of the recreation-tourist sphere development in Ukrainian Black Sea Region and primary tasks of its achievement have been determined.

Key words: recreation, tourism, natural-resources potential, material-technical base, strategy, Ukrainian Black Sea Region.

Карпінський Б.А., Залуцька Н.С. Фінансово-економічний стан та проблемність розвитку Львівсько-Волинського вугільного басейну.

Здійснено аналіз стану та виділено найбільш поширені проблеми функціонування вугільної промисловості Львівсько-Волинського вугільного басейну, зокрема, фінансові, екологічні, технологічні та запропоновано декілька пріоритетних напрямків щодо їхнього вирішення та усунення.

Ключові слова: вугільний басейн, вугільна промисловість, вуглевидобуток, фінансування, екологічне виробництво, оподаткування, державний контроль.

Карпинский Б.А., Залутская Н.С. Финансово-экономическое состояние и проблемность развития Львовско-Волынского угольного бассейна.

Проведен анализ состояния и выделены наиболее распространенные проблемы функционирования угольной промышленности Львовско-Волынского угольного бассейна, в частности, финансовые, экологические, технологические и предложено несколько приоритетных направлений для решения и устранения.

Ключевые слова: угольный бассейн, угольная промышленность, угледобыча, финансирование, экологическое производство, налогообложение, государственный контроль.

Karpinsky B.A., Zalutskya N.S. Financial-Economic State and Problematics of Development of Lviv-Volyn Coal Basin.

The main analysis and the main problems of functioning of coal mining enterprise of Lviv-Volyn Coal Basin have been determined, financial, ecological, technological ones in particular and some priority trends of their solving have been offered.

Key words: coal basin, coal industry, coal mining, finansing, ecological production, taxation, state control.

Ишук С.О., Ткач С.М. Комплексна оцінка ефективності функціонування промислових територіальних систем регіону.

Сформовано систему показників для оцінювання ефективності функціонування територіально-виробничих систем за трьома напрямками: фінансовий стан, ділова активність і рівень прибутковості. Запропоновано методичний підхід до вибору основних параметрів диференціації промислових територіальних систем за групами, що характеризують їх виробничо-фінансовий потенціал. Проведено апробаційні розрахунки для промислових територіальних систем Волинської області.

Ключові слова: промислові територіальні системи, ефективність, показники, оцінка.

Ищук С.А., Ткач С.Н. Комплексная оценка эффективности функционирования промышленных территориальных систем региона.

Сформирована система показателей для оценивания эффективности функционирования территориально-производственных систем по трём направлениям: финансовое состояние, деловая активность и уровень прибыльности. Предложен методический подход к выбору основных параметров дифференциации промышленных территориальных систем по группам, которые характеризуют их производственно-финансовый потенциал. Проведены апробационные расчёты для промышленных территориальных систем Волынской области.

Ключевые слова: промышленные территориальные системы, эффективность, показатели, оценка.

Ischuk S.O., Tkach S.M. Complex Estimation of Efficiency of the Functioning of the Industrial Territorial Systems of the Region.

The system of indices for the evaluation of the functioning efficiency of the territorial-industrial systems according to three directions: financial state, business activity and level of profitability has been formed. Methodical approach to the choice of basic parameters of differentiation of the industrial territorial systems according to their groups which define their production and financial potential has been offered. Probation calculations for the industrial territorial systems of the Volyn region have been carried out.

Key words: industrial territorial systems, efficiency, indices, estimation.

Гладка У.Б. Інвестиційна діяльність та її державне регулювання.

Досліджено сутність інвестиційної діяльності та її потребу в державному регулюванні. Запропоновані принципи та пріоритети, на яких повинна базуватися інвестиційна політика України. Розглянуто причини, які призвели до економічної кризи в Україні. Подано рецепт виходу з фінансової кризи.

Ключові слова: інвестиції, державне регулювання, пріоритети інвестиційної діяльності, криза, економічна криза, фінансова криза, ринкова економіка.

Gladka U.B. Инвестиционная деятельность и ее государственное регулирование.

Исследована суцність інвестиційної діяльності та її потреби в державному регулюванні. Предложені принципи та пріоритети, на которых должна базироваться инвестиционная политика Украины. Рассмотрены причины, которые способствовали зарождению экономического кризиса в Украине. Предложен рецепт выхода из финансового кризиса.

Ключевые слова: инвестиции, государственное регулирование, приоритеты инвестиционной деятельности, кризис, экономический кризис, финансовый кризис, рыночная экономика.

Gladka U.B. Investment Activity and its Government Control.

Essence of investment activity and its requirement in government control has been investigated. Principles and priorities which the investment policy of Ukraine must be based on have been offered. Reasons which caused the economic crisis in Ukraine have been considered. The recipe of the way out of the financial crisis have been given.

Key words: investments, government control, priorities of investment activity, crisis, economic crisis, financial crisis, market economy.

Другов О.О. Теоретичні засади та сучасний стан інвестиційного забезпечення сфери науки в Україні.

На основі аналізу праць зарубіжних та вітчизняних учених досліджено зв'язок між науковою діяльністю та міжнародною конкурентоспроможністю економіки. Обґрунтовано важливість інвестиційного забезпечення як необхідної умови продуктивної роботи сфери науки. Досліджено теоретико-методологічні засади та нормативно-правове регулювання інвестиційного забезпечення наукових досліджень та робіт в Україні. На основі статистичних даних проаналізовано сучасний стан та динаміку інвестування у сферу української науки, причини, що його стримують. Надано рекомендації щодо його активізації.

Ключові слова: наукова діяльність, інвестиційне забезпечення, сфера науки, регулювання інвестиційного забезпечення, наукові дослідження, інвестування, сучасний стан та динаміка інвестування.

Другов А.А. Теоретические основы и современное состояние инвестиционного обеспечения сферы науки в Украине.

На основании анализа трудов зарубежных и украинских ученых исследована связь между научной деятельностью и международной конкурентоспособностью экономики. Обоснована важность инвестиционного обеспечения как необходимого условия продуктивной работы сферы науки. Исследованы теоретико-методологические основы и нормативно-правовое регулирование научных исследований и работ в Украине. На основании статистической информации проанализировано современное состояние и динамика инвестирования в сферу украинской науки. Приведены рекомендации по его активизации.

Ключевые слова: научная деятельность, инвестиционное обеспечение, сфера науки, регулирование инвестиционного обеспечения, научные исследования, инвестирование, современное состояние и динамика инвестирования.

Drugov O.O. Theoretical Fundamentals and Modern State of Scientific Sphere Investment Support of Ukraine.

On the basis of the analysis works of foreign and Ukrainian scientists the relation between scientific activity and international competitiveness of economy has been investigated. The importance of investment support as a necessary circumstance of productive functioning of scientific sphere has been substantiated. The theoretical-methodological aspects and law regulation of scientific researches in Ukraine have been investigated. The modern state and dynamics of investments in Ukrainian scientific sphere based on statistical information have been analyzed. The recommendations concerning its activization have been given.

Key words: scientific activity, scientific sphere, investment regulation, scientific investigations, investments, modern state and dynamics of investments.

Колянюк О.В. Організаційні аспекти формування сприятливого інвестиційного клімату регіону.

Розглядаються аспекти формування інвестиційного клімату в Західному регіоні. Досліджені фактори, які впливають на процес залучення інвестиційного капіталу в регіоні. Запропонована схема організації інвестиційного партнерства.

Ключові слова: інвестиційний клімат, інвестиційний капітал, інвестиційне партнерство, інвестиційні проекти.

Колянюк О.В. Организационные аспекты формирования благоприятного инвестиционного климата региона.

Рассматриваются аспекты формирования инвестиционного климата в Западном регионе. Исследованы факторы, влияющие на процесс привлечения инвестиционного капитала в регионе. Предложена схема организации инвестиционного партнерства.

Ключевые слова: инвестиционный климат, инвестиционный капитал, инвестиционное партнерство, инвестиционные проекты.

Kolyanko O.V. Organizational Aspects of the Forming of Favourable Investment Climate of the Region.

The aspects of the forming of investment climate in the Western region are examined. Factors influencing the process of attraction of investment capital in the region have been studied. A scheme of organization of investment partnership have been offered.

Keywords: investment climate, investment capital, investment partnership, investment projects.

Петровиц Й.М., Прокопишин Л.М. Управлінський потенціал та його вплив на ефективність діяльності машинобудівних підприємств.

Визначено сутність управлінського потенціалу машинобудівних підприємств та його місце в структурі економічного потенціалу, розглянуто стан його професійно-кваліфікаційної характеристики та обґрунтовано вибір основного показника, який відображає результати діяльності підприємства під час впливу на неї управлінського потенціалу.

Ключові слова: структура потенціалу, управлінський потенціал, оцінювання, ефективність використання.

Петрович И.М., Прокопишин Л.Н. Управленческий потенциал и его влияние на эффективность деятельности машиностроительных предприятий.

Определена сущность управленческого потенциала машиностроительных предприятий и его место в структуре экономического потенциала, рассмотрено состояние его профессионально-квалификационной характеристики и обоснован выбор основного показателя, отображающего результаты деятельности предприятия во время влияния на них управленческого потенциала. Ключевые слова: структура потенциала, управленческий потенциал, оценивание, эффективность использования.

Petrovych Yo.M., Prokopyshyn L.M. Administrative Potential and its Influence on Efficiency of Activity of Machine-Building Enterprises.

The essence of administrative potential of machine-building enterprises and its place in the structure of economic potential, the state of its professional-qualifying characteristics have been considered. A choice of basic index which represents the results of activity of the enterprise while influencing on its administrative potential has been substantiated.

Key words: structure of potential, administrative potential, evaluation, efficiency of the use.

Альошина Л.Є. Теоретичні аспекти формування ринкової вартості акцій українських підприємств.

Запропоновано теоретико-методологічний підхід до управління ринковою вартістю неліквідних та низьколіквідних акцій вітчизняних підприємств на основі якісної та кількісної оцінки чинників мікрорівня, які впливають на її формування.

Ключові слова: ринок акцій, корпоративні цінні папери, низьколіквідні та неліквідні акції, корпоративне управління, ринкова вартість акцій, інвестиційна привабливість акцій.

Алешина Л.Е. Теоретические аспекты формирования рыночной стоимости акций украинских предприятий.

Предложен теоретическо-методологический подход к управлению рыночной стоимостью неликвидных и низколиквидных акций отечественных предприятий на основе качественной и количественной оценки факторов микроуровня, влияющих на ее формирование.

Ключевые слова: рынок акций, корпоративные ценные бумаги, низколиквидные и неликвидные акции, корпоративное управление, рыночная стоимость акций, инвестиционная привлекательность акций.

Alyoshyna L.Ye. Theoretical Aspects of the Forming of Market Value of Shares of the Ukrainian Enterprises.

Theoretical and methodological approach to the managing market value of non-liquid and low liquid shares of domestic enterprises on the basis of qualitative and quantitative estimation of microlevel factors affecting its formation has been offered.

Key words: market of shares, corporate securities, low liquid and non-liquid shares, corporate management, market value of shares, investment attractiveness of shares.

Побігун С.А., Прокопенко О.Ю. Засади стратегічного планування розвитку підприємств нафтопереробної галузі.

Розглянуто сутність ефективного управління паливно-енергетичним комплексом. Обґрунтовано засади стратегічного планування розвитку підприємств нафтопереробної галузі з врахуванням умов змішаної форми власності та ринкового середовища господарювання.

Ключові слова: паливно-енергетичний комплекс, стратегічне планування, стратегія, конкурентна стратегія, змішана система власності, ринкове середовище господарювання.

Побигун С.А., Прокопенко О.Ю. Основы стратегического планирования развития предприятий нефтеперерабатывающей отрасли.

Рассмотрена сущность эффективного управления топливно-энергетическим комплексом. Обоснованы принципы стратегического планирования развития предприятий нефтеперерабатывающей

отрасли с учетом условий смешанной формы собственности и рыночной среды хозяйствования.

Ключевые слова: топливно-энергетический комплекс, стратегическое планирование, стратегия, конкурентная стратегия, смешанная система собственности, рыночная среда хозяйствования.

Pobigun S.A., Prokopenko O.Yu. Bases of Strategic Planning of Development of the Enterprises of Oil-Refining Branch.

Essense of efficient management by fuel-power complex has been considered. Bases of strategic planning of development of the enterprises of oil-refining branch in view of conditions of the mixed form of ownership and the market environment of managing have been grounded.

Key words: fuel-power complex, strategic planning, strategy, competitive strategy, mixed system of property, market environment of management.

Козоріз М.А., Лис І.М. Основні напрями підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ

Висвітлено основні проблеми розвитку банківської системи України, пов'язані з необхідністю забезпечення прозорої та стабільної діяльності банків щодо підвищення рівня їх капіталізації та підтримання ліквідності на основі вдосконалення управління ризиками та проведення консолідації банківської системи.

Ключові слова: власний капітал, регулятивний капітал, ліквідність, капіталізація, прибуток.

Козориз М.А., Лыс И.М. Основные направления повышения уровня капитализации и ликвидности банковских учреждений.

Отражены основные проблемы развития банковской системы Украины, связанные с необходимостью обеспечения прозрачной и стабильной деятельности банков по повышению уровня их капитализации и поддержки ликвидности на основе совершенствования управления рисками и проведения консолидации банковской системы.

Ключевые слова: собственный капитал, регулятивный капитал, ликвидность, капитализация, прибыль.

Kozoriz M.A., Lys I.M. Basic Trends of Increase of the Level of Capitalization and Liquidity of Bank Institutions.

The basic problems of development of the banking system of Ukraine related to the necessity of the providing of transparent and stable activity of banks in relation to the increase of level of their capitalization and liquidity maintenance on the basis on the risk management development and the banking system consolidation have been elucidated.

Key words: proper capital, regulatory capital, liquidity, capitalization, profits.

Неклюдова Т.М. Сутність та принципи організації бюджетування у банку.

Розкрито необхідність впровадження систем бюджетування у банківських установах. Розглянуто наукові підходи до визначення сутності бюджетування. Обґрунтовано роль бюджетування в системі управління банком через функції бюджетного планування, організації, мотивування, контролю та регулювання. Проаналізовано чинники низької ефективності бюджетування у банках України. Виокремлено принципи організації та складові системи бюджетування банку. Визначено переваги і недоліки основних варіантів формування бюджетів у банківських установах. Конкретизовано етапи та сучасні методи здійснення бюджетування.

Ключові слова: банк, фінансове планування, управління, бюджет, бюджетування, принципи організації бюджетування, система бюджетування банку.

Неклюдова Т.Н. Сущность и принципы организации бюджетирования в банке.

Обоснована необходимость внедрения систем бюджетирования в банках. Рассмотрены научные подходы к определению сущности бюджетирования. Обоснована роль бюджетирования в системе управления банком через функции бюджетного планирования, организации, мотивирования, контроля и регулирования. Проанализированы факторы низкого уровня эффективности бюджетирования в банках Украины. Определены принципы организации и составляющие

системи бюджетування банку. Обоснованы преимущества и негативные стороны основных вариантов формирования бюджетов в банках. Конкретизированы этапы и современные методы бюджетирования.

Ключевые слова: банк, финансовое планирование, управление, бюджет, бюджетирование, принципы организации бюджетирования, система бюджетирования банка.

Neklyudova T.M. Essence and Principles of Budgeting Organization in Banks.

The necessity of introduction of budgeting systems for bank institutions have been investigated. Scientific approaches to determination of budgeting essence in banking institutions have been considered. A role of budgeting in the banking management system through the functions of the budgetary planning, organization, motivation, control and adjusting has been grounded. The factors of low efficiency of budgeting in the Ukrainian banks have been analyzed. Advantages and disadvantages of basic variants of budgets forming in bank institutions have been substantiated. Principles of organization and component of system of banking budgeting have been determined. The stages and modern methods of its realization have been specified.

Key words: bank, financial planning, management, budget, budgeting, principles of budgeting organization, system of budgeting in banks.

Рихліцький В.В. Проблеми залучення коштів українськими банками на міжнародних ринках в умовах фінансової кризи.

Розглядається проблема залучення коштів українськими банками на міжнародних фінансових ринках в умовах кризи. Запропоновано обмежити найризикованіші банківські операції, надати підтримку експортним операціям та стимулювати кредитування виробничого сектора, активізувати державну політику стимулювання заощаджень домогосподарств.

Ключові слова: міжнародні фінансові ринки, ресурси, платіжний баланс, єврооблігація.

Рихлицкий В.В. Проблемы привлечения средств украинскими банками на международных рынках в условиях финансового кризиса.

Рассматривается проблема привлечения средств украинскими банками на международных финансовых рынках в условиях кризиса. Предложено ограничить банковские операции с высоким риском, предоставить поддержку экспортным операциям и стимулировать кредитирование промышленного сектора, активизировать государственную политику стимулирования сбережений домохозяйств.

Ключевые слова: международные финансовые рынки, ресурсы, платежный баланс, еврооблигация.

Rykhlytsky V.V. Problems of Attraction of Funds by Ukrainian Banks on International Markets in the Conditions of Financial Crisis.

The problem of attraction of funds by Ukrainian banks on international financial markets in the conditions of crisis is considered. It has been proposed to limit the most risky bank operations, to support export operations and to stimulate the crediting of industrial sector; to make the state policy of stimulation of savings of households more active.

Key words: international financial markets, resources, balance of payment, eurobond.

Гнатів О.А. Таргетування інфляції як оптимальний режим монетарної політики в Україні.

Проаналізовано проблеми поточного режиму монетарного устрою в Україні. Визначено оптимальний режим монетарної політики на сучасному етапі розвитку економіки країни. Подано порівняльний аналіз макроекономічного розвитку України та інших країн, які перейшли до таргетування інфляції.

Ключові слова: монетарна політика, економічна стабільність, інфляція, таргетування інфляції.

Гнатив Е.А. Таргетирование инфляции как оптимальный режим монетарной политики в Украине.

Проанализированы проблемы текущего режима монетарного уклада в Украине. Определен оптимальный режим монетарной политики на современном этапе развития экономики страны.

Дан сравнительный анализ макроэкономического развития Украины и других стран, перешедших к таргетированию инфляции.

Ключевые слова: монетарная политика, экономическая стабильность, инфляция, таргетирования инфляции.

Gnativ O.A. Inflation Targeting as an Optimum Mode of Monetary Policy in Ukraine.

The problems of the current mode of the monetary structure in Ukraine have been analysed. Optimum mode of monetary policy on the modern stage of development of economy of the country have been determined. The comparative analysis of macroeconomic development of Ukraine and other countries who passed to inflation targeting has been given.

Key words: monetary policy, economic stability, inflation, inflation targeting.

Вон Романов Криспін О.О. Вдосконалення процесів планування інвестиційної діяльності банку.

Подано пропозиції щодо удосконалення структури та процесу планування інвестиційної діяльності в банках, а також формування відповідних планових документів – інвестиційного плану та інвестиційного бюджету банку. Обґрунтована необхідність планування інвестиційної діяльності як складової інвестиційного менеджменту банку, інструмента управління активами і пасивами, підготовки управлінської інформації для прийняття керівництвом банку раціональних рішень щодо інвестування. Відображено авторську схему послідовності здійснення процесу планування банківської інвестиційної діяльності, виходячи з позицій реалізації стратегічних цілей і завдань банку, а також визначення обсягу і якості інвестиційних ресурсів.

Ключові слова: банк, інвестиційна діяльність, інвестиційний план, інвестиційний бюджет, планування інвестиційної діяльності.

Вон Романов Криспін О.О. Совершенствование процессов планирования инвестиционной деятельности банка.

Поданы предложения по совершенствованию структуры и процесса планирования инвестиционной деятельности в банках, а также формирования соответствующих плановых документов – инвестиционного плана и инвестиционного бюджета банка. Обоснована необходимость планирования инвестиционной деятельности как составляющей инвестиционного менеджмента банка, инструмента управления активами и пассивами, подготовки управленческой информации для принятия руководством банка рациональных решений по инвестированию. Отображена авторская схема последовательности осуществления процесса планирования банковской инвестиционной деятельности, исходя из позиций реализации стратегических целей и задач банка, а также определения объема и качества инвестиционных ресурсов.

Ключевые слова: банк, инвестиционная деятельность, инвестиционный план, инвестиционный бюджет, планирование инвестиционной деятельности.

Von Romanov Krispin O.O. Improvement of Processes of the Planning of Investment Activity of Bank.

Suggestions are given in relation to the improvement of structure and process of the planning of investment activity in banks, and also the forming of the proper planned documents – investment plan and investment budget of bank. The necessity of the planning of investment activity as a component of investment management of the bank, the instrument of management of assets and liabilities, preparation of the administrative information for acceptance by management of the bank of the rational decisions concerning investment has been proved. The author's scheme has been represented in relation to the sequence of realization of the process of bank investment activity planning, coming from the positions of realization of strategic aims and tasks of the bank, and also determination of the volume and quality of investment resources.

Key words: bank, investment activity, investment plan, investment budget, investment activity planning.

Герчаківський С.Д., Кабаш О.Р. Теоретичний логос фіскальної децентралізації.

Розглянуто еволюційні аспекти децентралізаційних процесів місцевих фінансів в Європі, охарактеризовано підходи деяких зарубіжних та вітчизняних дослідників до розуміння децентралізації як розширення прав і компетенцій місцевих органів влади у сфері територіально розвитку. Досліджено сутність «фіскальної децентралізації» у контексті формування бюджетів

органів місцевого самоврядування з допомогою податків і зборів, а також їхнього впливу на розвиток територій та подолання територіальних диспропорцій. Наголошено, що важливими науковими напрацюваннями у сфері фіскальної децентралізації є розробки В. Оутса та гіпотеза американського економіста Ч. Тібу «голосування ногами». Доведено, що розподіл функцій між бюджетами певною мірою залежить від державного устрою країни.

Ключові слова: фіскальна децентралізація, бюджетний федералізм.

Герчаківський С. Д., Кабаш О.Р. Теоретический логос фискальной децентрализации.

Рассмотрены эволюционные аспекты децентрализационных процессов местных финансов в Европе, охарактеризованы подходы некоторых зарубежных и отечественных исследователей к пониманию децентрализации как расширению прав и компетенций местных органов власти в сфере территориального развития. Исследована сущность «фискальной децентрализации» в контексте формирования бюджетов органов местного самоуправления с помощью налогов и сборов, а также их влияния на развитие территорий и преодоление территориальных диспропорций. Отмечено, что важными научными работами в сфере фискальной децентрализации являются разработки В. Оутса и гипотеза американского экономиста Ч. Тиббу «голосования ногами». Доказано, что распределение функций между бюджетами в известной мере зависит от государственного строя страны.

Ключевые слова: фискальная децентрализация, бюджетный федерализм.

Gerchakivsky S.D., Kabash O.R. Theoretical Logos of Fiscal Decentralization.

The evolutionary aspects of decentralization processes of local finances in Europe, approaches of some foreign and national researchers to the understanding of decentralization as expansion of rights and jurisdictions of local authorities in the field of territorial development have been considered. The essence of «fiscal decentralization» in the context of the forming of budgets of the organs of local self-government by taxes and takings and also their influence on the development of territories and the overcoming of territorial disproportions has been studied. It has been marked that elaborations of V. Outs and hypothesis of American economist Ch. Tibu «feet voting» are important scientific works in sphere of fiscal decentralization. It has been proved that distribution of functions between budgets to a certain extent depends on the political system of the country.

Key words: fiscal decentralization, budgetary federalism.

Васьківська К.В., Сембай І.В. Соціально-економічні аспекти розвитку сільських територій.

На основі результатів дослідження визначено рейтинг адміністративних районів та виділено райони з високою, середньою та низькою результативністю за соціально-економічним розвитком. Науково обґрунтована стратегія розвитку сільських територій. Для повноцінного розвитку сільських територій необхідно розвивати їх внутрішній потенціал, підтримувати відродження малого і середнього бізнесу на селі, створювати нові робочі місця, відновлювати соціальну інфраструктуру.

Ключові слова: сільські території, трансформаційні процеси, спеціалізація, інвестиційна привабливість, стратегія розвитку.

Васьківская Е.В., Сембай И.В. Социально-экономические аспекты развития сельских территорий.

На основе результатов исследования определен рейтинг административных районов и выделены районы с высокой, средней и низкой результативностью по социально-экономическому развитию. Научно обоснована стратегия развития сельских территорий. Для полноценного развития сельских территорий необходимо развивать их внутренний потенциал, поддерживать возрождение малого и среднего бизнеса на селе, создавать новые рабочие места, восстанавливать социальную инфраструктуру.

Ключевые слова: сельские территории, трансформационные процессы, специализация, инвестиционная привлекательность, стратегия развития.

Vaskivska K.V., Sembay I.V. Socio-Economic Aspects of Development of Rural Territories.

On the basis of results of the research the rating of administrative districts have been determined and districts with high, middle and low effectiveness according to socio-economic development have been singled out. Strategy of development of rural territories has been scientifically grounded. For valuable

development of rural territories it is necessary to develop its internal potential, support the revival of small and middle business in the village, create new workplaces, renew a social infrastructure.

Key words: agricultural enterprises, transformation processes, specialization, investment attractiveness, strategy of development.

Машика Ю.В. Територіальна організація регулювання трудовіміграційних процесів в умовах лібералізації трудових відносин.

Показано, що соціально-економічним підґрунтям міграційних процесів, особливо трудових, є незбалансованість між попитом та пропозицією робочої сили на вітчизняних та зарубіжних ринках праці, бажання частини населення покращити свої умови праці та матеріальне становище, знайти адекватні можливості професійної самореалізації. Сьогодні ринок праці визначає мотиви та спрямованість значної частини міграційних пересувань як всередині України, так і поза її межами. Але відбувається цей процес поза межами державного контролю та регулювання або за його слабкою участю. До внутрішніх потоків можна віднести міграцію із депресивних регіонів, міграційні потоки між містом та селом. До зовнішніх – еміграцію робочої сили з України в інші країни, у тому числі «відплив мізків», зустрічні потоки економічних мігрантів із ближнього та дальнього зарубіжжя.

Ключові слова: еміграція, оплата праці, ринок праці, працівник-мігрант, міграційні потоки.

Машика Ю.В. Территориальная организация регуляции трудовоймиграционных процессов в условиях либерализации трудовых отношений.

Показано, что социально-экономической основой миграционных процессов, особенно трудовых, является несбалансированность между спросом и предложением рабочей силы на отечественных и зарубежных рынках труда, желание части населения улучшить свои условия труда и материальное положение, найти адекватные возможности профессиональной самореализации. Сегодня рынок труда определяет мотивы и направленность значительной части миграционных передвижений как внутри Украины, так и вне ее пределов. Но происходит этот процесс вне пределов государственного контроля и регуляции или при его слабом участии. К внутренним потокам можно отнести миграцию из депрессивных регионов, миграционные потоки между городом и селом. К внешним – эмиграцию рабочей силы из Украины в другие страны, в том числе «утечку мозгов», встречные потоки экономических мигрантов из ближнего и дальнего зарубежья.

Ключевые слова: эмиграция, оплата труда, рынок труда, работник--мигрант, миграционные потоки.

Mashyka Yu.V. Territorial Principles of Regulation of the Labour Migration Processes in the Conditions of Liberalization of Labour Relations.

It has been shown that social-economic background for migration processes, particularly the labour forces, is imbalance between the demand and supply of the labour forces in the domestic and foreign markets, the wish of some part of the population to improve their job conditions and material welfare, to find the adequate opportunities for their professional self-realization. Today the labour market operation predetermines the reasons and direction of the significant part of the migration flow running in Ukraine and abroad. This process are out of the state control, it is either not regulated at all or this regulation is very insignificant. The domestic migration processes is characterized by outflow from depressive regions and the migration running between a city and a village. The external migration encompasses migration of the labour forces from Ukraine to other countries what refers to the "brain drain", opposite flows of the economic migrants runs from the near and long-distance abroad.

Key words: emigration, job payment, labour market, employee-migrant, migration flows.

Безпалько І.Р. Досвід оподаткування доходів фізичних осіб у зарубіжних країнах

Розглядаються особливості оподаткування доходів фізичних осіб розвинених країн світу, де переважно застосовується одна з двох систем побудови прибуткового податку з громадян: шедулярна (Великобританія, Італія) та глобальна (США, Франція, Німеччина, Японія та ін.).

Ключові слова: зарубіжний досвід, доходи населення, податкова система, податок з доходів фізичних осіб.

Безпалько И.Р. Опыт налогообложения доходов физических лиц в зарубежных странах.

Рассматриваются особенности налогообложения прибыли физических лиц развитых стран мира, где, как правило, применяется одна из двух систем построения налога на прибыль граждан: шедюлярная (Великобритания, Италия) и глобальная (США, Франция, Германия, Япония и др.).
Ключевые слова: зарубежный опыт, доходы населения, налоговая система, налог на доходы физических лиц.

Bezpalko I.R. Experience of Taxation of Profits of Physical Persons in Foreign Countries.

The peculiarities of taxation of the physical persons' income in the developed countries, where one of the two systems of the citizens' income taxation is mostly used: schedule (Great Britain, Italy) and global (USA, France, Germany, Japan and others) have been investigated.
Key words: foreign experience, profits of population, tax system, tax on profits of physical persons.

Грудзевич Я.В., Яцковець А.В. Міжнародний досвід формування органу фінансової розвідки

Розглянуто питання створення інституційної основи боротьби з тіньовою економічною діяльністю і відмивання коштів, отриманих незаконним шляхом, зокрема питання створення органів або підрозділів фінансової розвідки, їх мета, функції, повноваження, основи діяльності. Проаналізовано зарубіжний досвід.
Ключові слова: тіньова економіка, підрозділ фінансової розвідки, відмивання доходів, фінансовий моніторинг, підозріла фінансова операція.

Грудзевич Я.В., Яцковець А.В. Международный опыт формирования органа финансовой разведки.

Рассмотрены вопросы создания институциональной основы борьбы с теневой экономической деятельностью и отмыванием средств, полученных преступным путем, в частности вопросы создания органов или подразделений финансовой разведки, их цель, функции, полномочия, основы деятельности. Проанализирован опыт зарубежных стран.
Ключевые слова: теневая экономика, подразделение финансовой разведки, отмывание доходов, финансовый мониторинг, подозрительная финансовая операция.

Grudzevych Ya.V., Yatskovets A.V. International Experience of the Forming of the Organ of Financial Intelligence.

Problems of creation of the institutional base of the struggle against shadow economy and laundering funds that was obtained in the illegal way in particular the problems of issues of establishment of the financial authorities or financial intelligence units, their purpose, functions, powers, basis of activity. A foreign experience has been analysed.
Key words: shadow economy, financial intelligence unit, funds with drawing, financial monitoring, suspicious financial transaction.

Олійник Я.І. Дослідження ціни як регулятора попиту на електроенергію

В рамках дослідження кон'юнктури ринку електроенергії проаналізовано динаміку ціни на електроенергію в областях Західного регіону. Здійснено аналіз оптових цін (цін закупівлі електроенергії енергопостачальними компаніями на Оптовому ринку електричної енергії України), а також роздрібних тарифів, за якими енергопостачальні компанії регіону реалізують електроенергію споживачам; методики їх формування. Подано пропозиції щодо розширення застосування роздрібних тарифів для управління електроспоживанням. Це особливо важливо для зменшення дефіциту маневрових потужностей в енергосистемі. В дослідженні використано такі методи аналізу кон'юнктури, як метод кількісних порівнянь, метод аналізу рядів динаміки і візуально-графічний метод.
Ключові слова: енергосистема, графік навантаження, економічне регулювання режимів електропостачання, маневрові потужності, ціновий механізм.

Олийнык Я.И. Исследование цены как регулятора спроса на электроэнергию.

В рамках исследования конъюнктуры рынка электроэнергии проанализирована динамика цены на электроэнергию в областях Западного региона. Осуществлен анализ оптовых цен (цен закупки электроэнергии энергоснабжающими компаниями на Оптовом рынке электрической энергии Украины), а также розничных тарифов, по которым энергоснабжающие компании региона

реализуют электроэнергию потребителям; методики их формирования. Поданы предложения по расширению применения розничных тарифов для управления электропотреблением. Это особенно важно для уменьшения дефицита маневренных мощностей в энергосистеме. В исследовании использованы такие методы анализа конъюнктуры, как метод количественных сравнений, метод анализа рядов динамики и визуально-графический метод.

Ключевые слова: энергосистема, график нагрузки, экономическое регулирование режимов электроснабжения, маневровые мощности, ценовой механизм.

Oliyunk Ya.I. Research of Price as Regulator of Electricity Demand.

Within the framework of research of the electricity market conjuncture, the electricity price dynamics in the areas of the Western region has been analyzed. The analysis of wholesale prices (costs of purchase of electric power by distribution companies in the Wholesale market of electric energy of Ukraine), and also retail tariffs and methods of their forming has been carried out. In relation to expansion of application of retail tariffs for the electricity consumption management suggestions have been given. This is important especially for the diminishing of deficit of the maneuvering powers in energetics. Such methods of the analysis of the conjuncture, as a method of quantitative comparisons, a method of dynamics rows analysis and a visual graphic method have been used in the research.

Key words: power system, load schedule, economic regulation of the modes of power supply, maneuvering powers, price mechanism.

Пашко П.В. Передумови та принципи побудови системи управління забезпеченням митної безпеки України.

Представлено результати досліджень щодо формування принципового підходу до системи управління забезпеченням митної безпеки. Визначено зміст понять «безпекоспроможність», «митна усталеність», «митна ефективність», «надійність митної системи».

Ключові слова: національна безпека, економічна безпека, митна безпека.

Пашко П.В. Предпосылки и принципы построения системы управления обеспечением таможенной безопасности Украины.

Представлены результаты исследований относительно формирования принципиального подхода к системе управления обеспечением таможенной безопасности. Раскрыты понятия «способность обеспечения безопасности», «таможенная устойчивость» «таможенная эффективность», «надёжность таможенной системы».

Ключевые слова: национальная безопасность, экономическая безопасность, таможенная безопасность.

Pashko P.V. Preconditions and Principles of Construction of Control System by the Providing of Custom Safety of Ukraine.

The results of researches have been presented in relation to the forming of principle approach to the control system by the providing of custom safety. Concepts «providing of security», «custom stability», «custom efficiency», «reliability of the custom system» have been elucidated.

Key words: national security, economic security, customs security.

Сапачова М.С. Алгоритм розрахунку оптимальних поставок сировини у спиртовій промисловості

Розглянуто вагомість ланцюга поставок у процесі виробництва. Розглянуто та економічно проаналізовано необхідність застосування показника ефективного радіуса транспортно-сировинної зони. Запропоновано методику застосування ефективного радіуса транспортно-сировинної зони в спиртовій промисловості, яка надасть можливість оптимізувати економічну ефективність виробництва.

Ключові слова: ланцюг поставок, кооперовані зв'язки, спиртова промисловість, ефективний радіус транспортно-сировинної зони.

Сапачева М.С. Алгоритм расчета оптимальных поставок сырья в спиртовой промышленности.

Рассмотрена весомость цепи поставок в процессе производства. Рассмотрена и экономически проанализирована необходимость применения показателя эффективного радиуса транспортно-сырьевой зоны. Предложена методика применения эффективного радиуса транспортно-

сырьевой зоны в спиртовой промышленности, предоставляющая возможность оптимизировать экономическую эффективность производства.

Ключевые слова: цепь поставок, кооперирующие связи, спиртная промышленность, эффективный радиус транспортно сырьевой зоны.

Sapachova M.S. Algorithm of Calculation of Optimum Deliveries of Raw Material in Spirit Industry.

Ponderability of the chain of deliveries in the process of production has been considered. The necessity of application of the index of effective radius of transport- raw material area has been economically analyzed. The method of application of effective radius of transport- raw material area in spirit industry giving possibility to optimize economic efficiency of production has been offered.

Key words: chain of deliveries, cooperation connections, spirit industry, effective radius of transport-raw material area.

Соловій І.П., Душна М.П. Аналіз індикаторів суспільного прогресу в контексті державної політики, спрямованої на реалізацію пріоритетів сталого розвитку України

Під час переходу до моделі сталого розвитку важливою є орієнтація на досягнення цілей суспільного прогресу. На підставі аналізу 17 основних індикаторів, що вимірюють різні аспекти суспільного добробуту й застосовуються у міжнародній практиці, зроблено висновок, що найважливішим індикатором, який дає можливість приймати ефективні рішення щодо розвитку всієї соціо-еколого-економічної системи, є інтегральний індикатор – індикатор справжнього прогресу (Genuine Progress Indicator, GPI). Індикатор GPI розраховується у низці країн світу на національному та регіональному рівнях. Взнявши до уваги національні особливості статистичної інформації, здійснено розрахунок індикатора справжнього прогресу для України.

Ключові слова: теорія екологічної економіки, індикатор справжнього прогресу, сталий розвиток, суспільний прогрес.

Соловий И.П., Душная М.П. Анализ индикаторов общественного прогресса в контексте государственной политики, направленной на реализацию приоритетов устойчивого развития Украины.

Во время перехода к модели устойчивого развития важной является ориентация на достижение целей общественного прогресса. На основании анализа 17 основных индикаторов, измеряющих разные аспекты общественного благосостояния и применяющихся в международной практике, сделан вывод, что важнейшим индикатором, дающим возможность принимать эффективные решения относительно развития всей соціо-эколого-экономической системы, является интегральный индикатор – индикатор истинного прогресса (Genuine Progress Indicator, GPI). Индикатор GPI рассчитывается в ряде стран мира на национальном и региональном уровнях. Приняв во внимание национальные особенности статистической информации, осуществлен расчет индикатора истинного прогресса для Украины.

Ключевые слова: теория экологической экономики, индикатор истинного прогресса, валовой внутренний продукт, устойчивое развитие, общественный прогресс.

Soloviy I.P., Dushna M.P. Social Progress Indicators Analysis in the Context of Public Policy Oriented on the Priorities of Sustainable Development of Ukraine.

During the transition to the model of sustainable development important is an orientation on achievement of aims of public progress. On the basis of analysis of the 17 basic indicators, which are measuring the different aspects of public welfare and used in international practice, a conclusion is done, that a major indicator; enabling to accept effective decisions in relation to development of whole social-ecological-economic system, is an integral indicator – genuine progress indicator (GPI). The indicator of GPI settles accounts in a number of countries of the world on national and regional levels. Taking into account the national features of statistical information, the calculation of genuine progress indicator is carried out for Ukraine.

Key words: theory of ecological economics, Genuine Progress Indicator, Gross Domestic Product, sustainable development, social progress.

Футало Т.В. Регіональний аспект територіальної оцінки інтенсивності конкурентного середовища у роздрібній торгівлі

Визначені сутність інтенсивності конкурентного середовища в роздрібній торгівлі, умови

та чинники його формування і розвитку в роздрібній торгівлі. Запропоновано розрахунок територіальної оцінки інтенсивності конкурентного середовища у роздрібній торгівлі на основі визначення ступеня подібності ринкових часток конкурентів, а також з допомогою показників, які враховують динаміку ринку і рентабельність ринку. На базі цього обґрунтовано нові перспективні тенденції та закономірності розвитку роздрібно торгівлі.

Ключові слова: інтенсивність, конкурентне середовище, регіональний аспект, територіальна оцінка інтенсивності конкурентного середовища.

Футало Т.В. Региональный аспект территориальной оценки интенсивности конкурентной среды в розничной торговле.

Определены сущность интенсивности конкурентной среды в розничной торговле, условия и факторы ее формирования и развития в розничной торговле. Предложен расчет территориальной оценки интенсивности конкурентной среды в розничной торговле на основе определения степени сходства рыночных долей конкурентов, а также с помощью показателей, учитывающих динамику рынка и рентабельность рынка. На базе этого обоснованы новые перспективные тенденции и закономерности развития розничной торговли.

Ключевые слова: интенсивность, конкурентная среда, региональный аспект, территориальная оценка интенсивности конкурентной среды.

Futalo T.V. Regional Aspect of the Territorial Estimation of Intensity of Competitive Environment in Retail Trade.

Essence of intensity of competitive environment in a retail trade, terms and factors of its forming and development in a retail trade have been determined. The calculation of territorial estimation of intensity of competitive environment in a retail trade on the basis of determination of a degree of similarity of market parts of competitors, and also by indexes which take into account a market dynamics and market profitability has been offered. On the basis of it the new perspective tendencies and regularities of the development of retail trade have been substantiated.

Key words: intensity, competitive environment, regional aspect, territorial estimation of intensity of competitive environment.

Фадеева І.Г. Аналіз сучасної методології моделювання і регламентації бізнес-процесів на базі методів нечіткої логіки

Запропоновано методологію моделювання і регламентації бізнес-процесів підприємств на базі методів нечіткої логіки і теорії нечітких множин для автоматизованого управління процесами формування витрат у нафтогазодобувній промисловості, особливостями якої є масштабність, багатогранність, мінливість, апріорна та поточна невизначеність тощо. Розглянуто приклади використання методів нечіткої логіки для вирішення завдань планування. Запропонована методика нечіткого оперативного оцінювання витрат на буріння нафтових і газових свердловин.

Ключові слова: бізнес-процеси, методи нечіткої логіки, планування, моделювання, прийняття рішень.

Фадеева И.Г. Анализ современной методологии моделирования и регламентации бизнес-процессов на базе методов нечеткой логики.

Предложена методология моделирования и регламентации бизнес-процессов предприятий на базе методов нечеткой логики и теории нечетких множеств для автоматизированного управления процессами формирования расходов в нефтегазодобывающей промышленности, особенностями которой являются масштабность, многогранность, изменчивость, априорная и текущая неопределенность и тому подобное. Рассмотрены примеры использования методов нечеткой логики для решения задач планирования. Предложена методика нечеткого оперативного оценивания расходов на бурение нефтяных и газовых скважин.

Ключевые слова: бизнес-процессы, методы нечеткой логики, планирование, моделирование, принятие решений.

Fadyeyeva I.G. Analysis of Modern Methodology of Design and Regulation of Bussiness-Processes on the Basis of Methods of Fuzzy Logic.

Methodology of design and regulation of bussiness-processes of enterprises based on fuzzy logic methods and theory of fuzzy sets for the automated management of charge forming processes in oil and

gas industry has been offered. Exampees of fuzzy logic methods use for the decision of planning tasks have been considered. The method of fuzzy operative evaluation of oil and gas well-drilling charges is offered.

Key words: bussiness-processes, methods of fuzzy logic, planning, modeling, decision-making.

Автори номера

- Альошина Лідія Євгенівна – кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової роботи Львівської державної фінансової академії.
- Безпалько Ірина Романівна – аспірант кафедри економіки підприємства та маркетингу у ВПК Української академії друкарства.
- Біль Мар'яна Михайлівна – інженер відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Бойко Євген Іванович – доктор економічних наук, професор, завідувач відділу прогнозування і моделювання розвитку регіону Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Васьківська Катерина Володимирівна – доктор економічних наук, професор кафедри економіки підприємства і міжнародної економіки Львівського національного аграрного університету.
- Возняк Галина Василівна – кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу проблем розвитку фінансово-кредитних відносин в регіоні Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Воробйова Олександра Анатоліївна – кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу економічного регулювання природокористування Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України.
- Гаврилюк Олег Вікторович – доктор економічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу глобалістики, геополітики і геоekonomіки Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України.
- Герчаківський Святослав Дем'янович – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри податків і фіскальної політики Тернопільського національного економічного університету.
- Гладка Уляна Богданівна – аспірант кафедри фінансів Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Гнатів Олена Андріївна – аспірант кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.

- Грудзевич Ярослав Васильович – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Демченко Володимир Васильович – кандидат фізико-економічних наук, старший науковий співробітник, керівник сектору міжнародних науково-технічних зв'язків Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Дишловий Ігор Миколайович – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів Кримського факультету ДВНЗ «Запорізький національний університет».
- Другов Олексій Олександрович – кандидат економічних наук, доцент кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Душна Мар'яна Петрівна – асистент кафедри екологічної економіки Інституту екологічної економіки Національного лісотехнічного університету України.
- Залуцька Неля Станіславівна – асистент кафедри економіки та підприємництва Львівської державної фінансової академії.
- Іщук Світлана Олексіївна – доктор економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу моніторингу регіонального розвитку Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Кабаш Ольга Романівна – аспірант Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Карпінський Борис Андрійович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки та підприємництва Львівської державної фінансової академії.
- Козоріз Марія Андріївна – доктор економічних наук, професор, завідувач відділу фінансово-кредитних відносин в регіоні Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Колянко Оксана Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Львівської комерційної академії.
- Лис Ігор Михайлович – аспірант кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
- Машика Юрій Вікторович – старший викладач кафедри економічної теорії і менеджменту Закарпатського державного університету.

Мікула Надія Анатоліївна	– доктор економічних наук, професор, завідувач відділу Інституту регіональних досліджень НАН України.
Неклюдова Тетяна Миколаївна	– заступник директора Навчального центру Національного банку України.
Олійник Ярина Ігорівна	– економіст ВАТ «Західенерго».
Панчишин Степан Михайлович	– доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету, завідувач кафедри аналітичної і міжнародної економіки Львівського національного університету ім. І. Франка.
Пастернак Олена Іванівна	– кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу проблем ринкової інфраструктури та транскордонного співробітництва Інституту регіональних досліджень НАН України.
Пашко Павло Володимирович	– кандидат технічних наук, доцент, заступник голови Державної митної служби України.
Петрович Йосиф Михайлович	– доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту організацій Національного університету «Львівська політехніка».
Побігун Сергій Андрійович	– доцент кафедри управління регіональним економічним розвитком Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.
Прокопенко Оксана Юріївна	– кандидат економічних наук, доцент кафедри управління регіональним економічним розвитком Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.
Прокопишин Любов Миколаївна	– аспірант кафедри менеджменту організацій Національного університету «Львівська політехніка».
Рихліцький Віталій Вікторович	– аспірант кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.
Сапачова Мирослава Степанівна	– аспірант кафедри менеджменту Тернопільського національного економічного університету.
Сембай Ірина Василівна	– асистент кафедри економіки підприємства і міжнародної економіки Львівського національного аграрного університету.
Семів Любов Казимирівна	– доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та управління персоналом Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.

- Соловій Ігор Павлович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екологічної економіки Інституту екологічної економіки Національного лісотехнічного університету України.
- Ткач Соломія Миколаївна – інженер відділу моніторингу регіонального розвитку Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Фадеева Ірина Георгіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.
- Футало Тетяна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри комерційної діяльності і підприємництва Львівської комерційної академії.
- Харічков Сергій Костянтинович – доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України.
- Чухрай Наталія Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій Національного університету «Львівська політехніка».
- Шевчук Любов Теодорівна – доктор економічних наук, професор, завідувач відділу територіальних суспільних систем і просторового розвитку Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Шпаківська Марія Михайлівна – аспірант відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Шульц Світлана Леонідівна – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу регіональної економічної політики Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Щеглюк Світлана Дмитрівна – кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу територіальних суспільних систем і просторового розвитку Інституту регіональних досліджень НАН України.
- Яцковець Андрій Вікторович – аспірант кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи НБУ.